

Fagforening - quo vadis?

Aase Prøitz

privatpraktiserende psykologspesialist

Forslaget om å utvide medlemskriteriene i Norsk Psykologforening vil fra et fagforeningsperspektiv bety å sage av den grenen vi sitter på. Et slikt vedtak vil undergrave Psykologforeningens posisjon som fagforening.

ÉN PARAPLY: Psykologisk kunnskap kan brukes til mye mer enn behandling av psykiske lidelser, og det vil være klokt å same all faglig kompetanse inn under en paraply, skriver Henriette Kaasa, leder i Masterforeningen i Psykologi (se neste side). Aase Prøitz er derimot bekymret for at Psykologforeningen mister fagforeningsprofilen hvis den skal favne for ulike grupper. Foto: YAY Micro

DEBATT: PROFESJON I ENDRING

Psykologforeningens sentralstyre vil foreslå for Landsmøtet i november at mastere med EuroPsy-kompetanse skal kunne bli medlemmer. Aase Prøitz mener det vil undergrave foreningens fagforeningsprofil. Her kan du laste ned et kompendium over alt Tidsskriftet har skrevet om emnet fra 2006 til i dag.

Sentralstyret i Norsk Psykologforening foreslår å åpne for at mastere med Euro Psy-sertifisering kan bli medlemmer, og begrunner det med at dette i så fall ville være i tråd med hva europeiske psykologforeninger gjør. Disse masterne får ikke autorisasjon i Norge, og kan ikke kalle seg psykologer selv om utdannelsen så å si tilsvarer den norske. Noe av begrunnelsen for å åpne for medlemskap for denne gruppen er at de representerer nisjer innenfor psykologifaget (trafikkpsykologer,

militærpsykologer osv.) som anses å være faglig interessante for psykologer i Norge, nisjer hvor vi i dag ikke tilbyr utdanning. Hensikten er å favne bredden og utvide foreningen for psykologer til å omfatte også ikke-kliniske psykologer. I dag er Psykologforeningen en smal forening for kliniske psykologer, og foreningen trenger flere ben å stå på, argumenteres det med.

A- og B-medlemmer

Jeg tror ikke det tjener norske psykologers arbeidssituasjon å åpne Norsk Psykologforening for psykologer som ikke kan få autorisasjon i Norge. Psykologforeningen har i 50 år arbeidet for – og har lyktes svært godt med – å heve psykologstanden til den posisjonen vi i dag har i helsevesenet hva angår arbeidsforhold og lønn. Jeg er bekymret for at Psykologforeningen vil miste fagforeningsprofilen hvis mange ulike grupper av psykologer skal slås sammen under samme paraply. Det er allerede foreslått at de inviterte Euro Psy-masterne vil få begrensede rettigheter i foreningen. Hvor interessant et slikt B-medlemskap vil være for dem det gjelder, gjenstår å se. Men en idé om at Psykologforeningen ikke vil tiltrekke seg så mange av disse likevel, og dermed ikke representere noen risiko for dagens medlemmer, lyder i beste fall som et svært kortsiktig forsøk på å sukke pillen.

Denne todelingen av medlemmene vil etter min mening kunne undergrave nettopp det solide arbeidet foreningen har nedlagt for å heve psykologstanden til dagens status, en status som er helt unik i dagens sammenheng. Det er ikke utenkelig at det for arbeidsgivere vil kunne bli fristende å ansette Euro Psy-mastere i stillinger som per i dag bemannes av høyskoleutdannede. Euro Psy-mastere i høyskolestillinger vil kunne erstatte psykologer med norsk utdanning eller eksplisitt godkjenning i Norge, rett og slett fordi arbeidsgiveren ser at de har fått tak i «psykolog», men uten å behøve å ansette dem i stillinger som i dag fordrer psykologer, og uten å behøve å lønne dem tilsvarende. Hva vil dette resultere i for dagens kliniske psykologer? Høyst sannsynlig færre stillinger, og i alle fall en svekket lønnsutvikling. Hvordan vil Psykologforeningen i denne situasjonen ivareta interessene til dagens medlemmer? Og hvordan skal Psykologforeningen tale to – eller flere – interessegruppers sak som fagforening?

Undergraver fagforeningen

Forslaget om å utvide medlemskriteriene i Norsk Psykologforening vil fra et fagforeningsperspektiv kort sagt bety å sage av den grenen vi sitter på; det vil si å undergrave Psykologforeningens posisjon som fagforening. Legeforeningen ville aldri finne på noe sånt. Heller ikke sykepleierne. Sosionomene angrer i dag bittert på at de i sin tid ga slipp på NOSO og lot seg innlemme i FO sammen med vernepleiere og barnevernspedagoger. Hvorfor det skulle være en så tiltrekkende løsning for dagens medlemmer i Psykologforeningen, har jeg ennå ikke fått noen god forklaring på.

Etabler gjerne en interesseforening for ulike aktører som anvender faget psykologi. Det ville alle parter profitte på rent faglig. Men hold vår fagforening utenfor!

aaspro@vestreviken.no